

KVALITETSDEKLARATION

Forskning och utveckling i internationella företag

Ämnesområde

Näringsverksamhet

Statistikområde

Internationella företag

Produktkod

NV1504

Referenstid

År 2021

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	7
2.2.1 Urval	7
2.2.2 Ramtäckning	8
2.2.3 Mätning	8
2.2.4 Bortfall	9
2.2.5 Bearbetning	9
2.2.6 Modellantaganden	10
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	10
3 Aktualitet och punktlighet	10
3.1 Framställningstid	10
3.2 Frekvens	11
3.3 Punktlighet	11
4 Tillgänglighet och tydlighet	11
4.1 Tillgång till statistiken	11
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	11
4.3 Presentation	11
4.4 Dokumentation	11
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	11
5.1 Jämförbarhet över tid	11
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	12
5.3 Sam användbarhet i övrigt	12
5.4 Numerisk överensstämmelse	12
Allmänna uppgifter	12
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	12
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	12
C Bevarande och gallring	12
D Uppgiftsskyldighet	13
E EU-reglering och internationell rapportering	13
F Historik	13
G Kontaktuppgifter	14

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Undersökningen om forskning och utveckling i internationella företag syftar till att belysa omfattningen och förändringen av den FoU som bedrivs av svenska koncerner i utlandet samt av internationella företag i Sverige. Undersökningen belyser de ekonomiska och personella resursinsatserna för FoU som bedrivs av stora svenska koncerner. Detta görs dels via enkäter till ett urval av de största svenska internationella koncernerna samt dels via en ombearbetning av SCB:s undersökning om FoU i företagssektorn, se avsnitt 1.2.1.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Tillväxtanalys är en statlig myndighet med ansvar för officiell statistik enligt lagen om den officiella statistiken. I åtagandet ingår bland annat att genomföra en undersökning av forskning och utveckling i internationella företag. Undersökningen om forskning och utveckling i internationella företag syftar till att belysa omfattningen av, och förändringar i, den FoU som bedrivs av svenska koncerner i utlandet samt av internationella företag i Sverige. Denna undersökning har gjorts i samarbete med Statistiska centralbyrån (SCB).

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Den ekonomiska utvecklingen i Sverige och den svenska tillväxten är starkt beroende av de internationella koncernernas verksamhet. FoU i näringslivet är exempelvis starkt koncentrerad till ett fåtal stora internationellt verksamma koncerner. Undersökningens syfte är att belysa omfattningen av den FoU som bedrivs av stora svenska koncerner i Sverige och i utlandet, samt av utländska företag i Sverige. I enkäten finns frågor om hur stora ekonomiska och personella insatser för FoU som görs i koncernen. Information om omfattning av koncernernas FoU-verksamhet i Sverige och utlandet utgör viktiga kunskapsunderlag för närings-, utbildnings- och handelspolitiken. Tillväxtanalys är en av de största användarna av statistiken och förser regering och riksdag med kunskapsunderlag.

1.2 Statistikens innehåll

Undersökningen belyser de ekonomiska och personella resursinsatserna för FoU som bedrivs av stora svenskägda koncerner. Dessutom redovisas data som samlats in i SCB:s undersökning *FoU i företagssektorn* fördelat på tre kategorier av ägande, se avsnitt 1.2.1.

1.2.1 Objekt och population

Undersökningen genomförs genom två delundersökningar.

1. Webenkät till cirka 20 stora svenskägda koncerner avseende deras FoU i Sverige och utlandet. Målpopulationen utgörs av svenskägda koncerner med betydande utgifter för FoU. Målpopulationen bestäms utifrån en årlig kartläggning av samtliga koncerner i Sverige som har minst ett dotterbolag i

utlandet. Dessa koncerner dominerar både näringslivets anställda utanför Sverige och satsningar på FoU i Sverige. Detta urval av koncerner ger en bra bild av FoU-verksamheten som bedrivs i svenskägda koncerner utanför Sveriges gränser. Intressepopulationen är alla koncerner i Sverige med FoU-verksamhet. Dock har tidigare pilotstudier visat (se avsnitt 2.1) att majoriteten av all FoU som bedrivs inom koncerner fångas upp genom att enbart fråga de ca 20 största koncernerna. För att minska på uppgiftslämnarbördan har därför beslut tagits att inte inkludera fler koncerner än dessa cirka 20 stora koncerner.

2. En samkörning av Tillväxtanalys register över svenska koncerner med dotterbolag i utlandet och utländska företag med SCB:s ordinarie FoU-undersökning inom företagssektorn. Här genomförs ingen ytterligare undersökning utan för denna del så redovisas resultaten från FoU i företagssektorn uppdelat på tre nya redovisningsgrupper:

- Nationella företag
- Svenska internationella företag
- Utlandsägda företag

Målpopulationen är i denna undersökning företag inom samtliga näringsgrenar. Ett urval sker bland företag med 10–199 anställda medan företag med 200 eller fler anställda totalundersöks. Intressepopulationen följer OECD:s riktlinjer för framställning av statistik inom FoU och utgörs av samtliga företag inom näringslivet som bedriver FoU-verksamhet.¹ SCB har valt att begränsa denna intressepopulation genom att enbart inkludera företag med fler än 9 anställda samt även inkludera ett urval av företag med 10–199 anställda. Detta för att minska på uppgiftslämnarbördan. För mer information om SCB:s undersökning av FoU i företag, se: www.scb.se/uf0301

1.2.2 Variabler

Målvariablerna är ekonomiska och personella insatser på FoU. Dessa samlas in med hjälp av observationsvariablerna som följer de riktlinjer som finns i OECD:s Frascatimanual. I manualen beskrivs definitioner för FoU samt vad som ska inkluderas i FoU-begreppen.

Del 1, Svenskägda koncerner:

Intressevariablerna är svenska internationella koncerners FoU-verksamhet, i utlandet samt i Sverige. Beslut har tagits att enbart inkludera ett fåtal koncerner i populationen. Därför skiljer sig intressevariablerna från målvariablerna.

De variabler som samlas in är:

- FoU-utgifter för egen FoU
- FoU-heltidsekvivalenter (helårspersoner)
- typ av FoU
- gradering av motiv till valet av lokalisering av FoU.

¹ [Frascatimanualen](#), 2015. OECD.

Med typ av FoU menas att FoU-utgifterna fördelas på:

- grundforskning
- tillämpad forskning
- utvecklingsverksamhet.

Vid gradering av motiv får uppgiftslämnaren besvara hur väl följande påståenden stämmer överens med koncernens motiv till att bedriva FoU-verksamhet i respektive verksamhetsland. Frågan ställs enligt följande.

Koncernen valde att ha egen FoU-verksamhet i landet under 2021 för att...

- ...anpassa produkt eller process efter specifika kund-/marknadsbehov (*Marknadsbehov*)
- ...det där fanns viktiga kunskapscentra, så som universitet eller företagskluster etc. (*Kunskapscentra*)
- ...där existerande produktionsenhet/er krävde det (*Produktionsenhetskrav*)
- ...det där fanns tillgång till kvalificerad FoU-arbetskraft (*FoU-arbetskraft*)
- ...det förväntades ge kostnadsbesparingar (*Kostnadsbesparingar*)

Del 2, FoU i företag:

De huvudsakliga variablerna från undersökningen om FoU i företag är:

- FoU-utgifter för egen FoU
- FoU-utgifter för utlagd FoU
- FoU-heltidsekvivalenter.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som redovisas är andelar och summor i miljoner kronor samt personella resurser i form av antal heltidsekvivalenter.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisningen sker enligt följande indelningar:

Världsdelsindelning

Uppdelningen är densamma som i föregående undersökningsomgång och följer FN:s indelning av länder.²

Landindelning efter inkomst

Uppdelning i hög- respektive låg- och medelinkomstländer har gjorts specifikt för rapporten med hjälp av uppgifter om bruttonationalinkomst (BNI) per capita från Världsbanken.³

Länder som år 2021 hade ett BNI per capita som uppgick till minst 65 procent av Sveriges BNI per capita klassificeras som höginkomstländer. Länder som år

² Standard country or area codes for statistical use (M49), UNSD. [Elektronisk] Tillgänglig: [UNSD – Methodology](#) [2023-09-21]

³ The World Bank: Dataset name: GNI per capita, Atlas method (current US\$).

2021 hade ett BNI per capita som var mindre än 65 procent av Sveriges BNI per capita klassificeras som låg- och medelinkomstländer. Sverige redovisas separat och ingår inte i höginkomstländernas statistik. När tidsserier redovisas på den här uppdelningen är det kategoriseringen för 2021 som gäller även bakåt i tiden. Världsbankens egen indelning av länder på inkomstnivå anses inte optimal för den här undersökningens syfte, då gruppen höginkomstländer där blir alltför dominerande vad gäller länder där svenska koncerner bedriver FoU. Gränsen 65 procent valdes eftersom få av FoU-länderna legat i närheten av den nivån de senaste 10 åren, därmed är risken låg för att viktiga länder byter kategori.

Ägandeskap

Resultaten från FoU i företag, där statistisk enhet är företag istället för koncern, fördelas efter om företagen är svenska-internationella, utländska eller nationella.

Utlandsägda företag är företag där mer än hälften av aktiernas röstvärde innehas av ett annat företag i utlandet. Om företaget ingår i en koncern i Sverige räknas det som utländskt om moderbolaget i Sverige är utländskt. Är företaget ägt i flera led är det var den yttersta ägaren/koncernmodern är belägen som avgör nationaliteten på alla ingående bolag.

Svenska internationella företag är företag vars koncernmoder är svenskägd och som har minst ett dotterbolag i utlandet.

Nationella företag är företag som inte uppfyllt kraven för att klassificeras som utlandsägt eller svenskt internationellt och klassificeras då som nationella företag/koncern.

Näringsgrensindelning

Indelning i redovisningsgrupper med avseende på bransch sker enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2007, förkortad SNI 2007. Vid näringslivssektors uppdelning tillhör SNI 05–33 industrisektorn och SNI 45–96 tjänstesektorn. Uppgifter för branschklassificering hämtas från SCB:s företagsregister (FDB). Varje företag är hänfört till den näringsgren där de har sin huvudsakliga verksamhet.

1.2.5 Referenstider

Uppgifterna avser kalenderåret 2021.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen i del 1 klassas som en totalundersökning. Genom att skicka en enkät till de utvalda koncerner fångas en stor del av den FoU som är av intresse. År 2011 genomfördes en utökad undersökning av denna grupp koncerner för att ta reda på om den befintliga målpopulationen på cirka 20 koncerner täckte in den FoU-verksamheten som utförs i utlandet av svenskägda internationella koncerner tillräckligt väl, eller om populationen behövde utökas. Ramen utökades och 65 koncerner ingick då i undersökningen. Resultaten visade att en utökning av målpopulationen inte är motiverad då enbart en liten summa för FoU-verksamheten återfanns inom dessa extra koncerner. Slutsatsen blev att en större målpopulation inte tillför

något till undersökningen och att den mindre målpopulationen på cirka 20 koncerner är tillräckligt bra.

Det kan vara svårt för uppgiftslämnarna att i praktiken tillämpa de angivna definitionerna och avgränsningarna av FoU-verksamheten. Kvaliteten på uppgifterna blir naturligtvis beroende av vilket underlag som finns och med vilken omsorg uppskattningarna görs. FoU-statistiken måste således tolkas med omdöme och viss försiktighet. Den kan endast ge en grov kvantitativ bild av den komplicerade verksamhet det här är fråga om. Enskilda värden bör inte tas som absoluta sanningar. Detta hindrar inte att jämförelser av utfallsvärden mellan olika år kan ge en bra uppskattning av nivåförändringar.

Det förekommer att enskilda koncerner bokför kostnaderna för FoU i ett annat land än där verksamheten utförs. Detta förhållande har också i år medfört att vissa koncerner angivit att de har FoU-heltidsekvivalenter i länder där de antingen har redovisat låga eller inga kostnader alls.

FoU-utgifter, FoU-heltidsekvivalenter och Typ av FoU är vedertagna variabler som i undersökningen har definierats enligt riktlinjerna i OECD:s Frascatimanual och som även mäts i SCB:s ordinarie FoU-undersökningar. Av dessa är Typ av FoU förenad med störst osäkerhet. Det kan vara svårt för uppgiftslämnaren att bedöma var gränsen mellan de olika FoU-typerna går och det går inte att ta hjälp av redovisningssystem i samma utsträckning som vid framtagning av uppgifter om de två förstnämnda variablerna.

Frågan om motiv till val av lokaliseringsland är framtagen för den här undersökningen och har inte någon motsvarighet i Frascatimanualen. I mättester har det framkommit att den här typen av fråga kan vara svår att besvara för uppgiftslämnare hos moderbolagen i stora internationella koncerner i de fall där beslut om val av lokaliseringsland inte sker centralt. Partiellt bortfall har därmed uppkommit för vissa FoU-länder i några koncerner. Kognitiva intervjuer med uppgiftslämnare har visat att uppgiftslämnare bedömer motiven vara relevanta. En risk är att uppgiftslämnare kan komma att fylla i vad som gällt historiskt, inte 2021. Det som avgjorde valet av FoU-land en gång i tiden kanske inte är anledningen till att man fortfarande bedriver FoU där. Kanske är koncernen kvar i landet av historiska skäl, att verksamhet redan är etablerad i landet. Risken för ökad förvirring som ett sådant svarsalternativ potentiellt hade medfört, tillsammans med viljan att hålla ned antalet svarsalternativ, ledde till att det inte inkluderades. En svårighet vid tolkning av resultaten är att motiven sannolikt bedöms relativt till övrig verksamhet hos en koncern. Det kan innebära en förväntad kostnadsbesparing att lokalisera FoU i ett land jämfört med ett annat, men en förväntad kostnadshöjning att lokalisera FoU i det landet jämfört med ytterligare ett annat land.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Del 1, Svenskägda koncerner: Undersökningen om de svenskägda internationella koncernerna med betydande FoU klassificeras som en

totalundersökning. Således finns ingen urvalsosäkerhet. Se avsnitt 2.1 för mer information.

Del 2, FoU i företag: Här hämtas uppgifter från SCB:s ordinarie FoU-undersökning inom företagssektorn. FoU inom företagssektorn är en urvalsundersökning och därför finns en slumpmässig osäkerhet i undersökningen. Inga osäkerhetsmått redovisas vid fördelning på ägarland. För mer information om SCB:s undersökning av FoU i företag, se: www.scb.se/uf0301.

2.2.2 Ramtäckning

Del 1, Svenskägda koncerner: Populationen hämtas från Tillväxtanalys undersökning av samtliga svenska koncerner i Sverige som har dotterbolag i utlandet. Där kan övertäckning i princip inte förekomma eftersom populationen hämtas från de offentliga koncernboksluten – förutsatt att dessa är korrekta. Undertäckning kan förekomma i form av att årsredovisningarna ofullständigt beskriver moderbolagens aktieinnehav i dotterbolag och att moderbolag med dotterbolag utomlands i sådana fall inte ingår som undersökningsobjekt.

Del 2, FoU i företag: Övertäckningen består främst av företag i s.k. sammansatta enheter där verksamheten redovisas i ett av de ingående företagen samt av företag som inte längre är aktiva vid undersökningstillfället. Dessa företag har tagits bort ur undersökningen.

Undertäckningen består av företag som tillkommit sedan urvalsdragningen. Ett register med aktualitet i november 2021 användes vid denna undersökning.

Ramtäckningsbristerna bedöms vara begränsade och ha minimal inverkan på statistikens tillförlitlighet.

2.2.3 Mätning

Del 1, Svenskägda koncerner: Uppgifterna om FoU-verksamhetens omfattning inhämtas genom webbenkät. Enkäten skickas till en kontaktperson på det företag som är högst i hierarkin inom koncernen.

Del 2, FoU i företag: Uppgifterna om FoU-verksamhetens omfattning inhämtas genom webbenkät. Företag med färre än 200 anställda i branscher där FoU-verksamhet vanligen är av liten omfattning besvarar en något kortare enkät, där endast de mest centrala variablerna efterfrågas. Mätfel kan exempelvis härledas från oklara definitioner av variabler, misstolkningar av anvisningar etc. Att undersökningen kan upplevas som alltför omfattande för uppgiftslämnaren och att kanske mindre exakta uppgifter fylls i, bidrar också till mätfel. Den sistnämnda typen av fel fångas förhoppningsvis upp till stora delar i den granskning som görs av materialet. Inverkan på statistikens tillförlitlighet som följd av misstolkningar och otydligheter är svåra att mäta, men antas vara små.

2.2.4 Bortfall

Del 1, Svenskägda koncerner: I undersökningen av svenska koncerner ingick 22 koncerner. 21 har besvarat enkäten. Partiellt bortfall förekommer i några enstaka fall. En koncern har inte kunnat lämna några uppgifter om antal heltidsekvivalenter för FoU. Här görs inte någon imputering då det inte bedömdes varit möjligt. En koncern har partiellt bortfall på Typ av FoU och där gjordes imputering för att kompensera partiellt bortfall. Genom återkontakt och i dialog med uppgiftslämnaren har värden på variabeln imputerats. Det förekom även partiellt bortfall hos två koncerner för Motiv till lokalisering av FoU. I andelarna som redovisas för dessa variabler är det enbart de svarande koncernernas värden som ingår i beräkningarna. Förfarandet bygger på antagandet att bortfallet kan betraktas som slumpmässigt. De uppgifter som redovisas i resultaten är därför något underskattade.

Del 2, FoU i företag: Andelen inkomna blanketter uppgår till knappt 79 procent vilket motsvarar cirka 6 200 svar, resterande är objektsbortfall. Bortfallskompensation har utförts genom så kallad rak uppräknig.

Användningen av rak uppräknig som bortfallskompensation bygger på antagandet att bortfallet kan betraktas som helt slumpmässigt. Om så inte är fallet finns risk för att skattningarna kan innehålla skevheter. Eftersom bortfallsanalys inte har genomförts går det inte att säkert att svara på om sådana skevheter förekommer eller inte.

Bortfallskompensation har också gjorts genom objektsimputering av 5 företag i totalundersökta stratum. Som bas för imputeringen har företagens tidigare rapporterade (prisjusterade) värden för 2019 använts.

Partiellt bortfall förekommer i viss mån för samtliga variabler men dess effekter bedöms vara begränsade. Det vanligaste problemet är att företagen har svårt att dela upp sin personal, framförallt den externa, efter kön. Det är också vanligt att företagen inte på ett adekvat sätt kan regionalfördela utgifterna för egen FoU. Variabler med lågt partiellt bortfall är främst totala utgifter och det totala antalet personer och heltidsekvivalenter.

2.2.5 Bearbetning

Del 1 Svenskägda koncerner: En första logisk kontroll görs i samband med att koncernerna svarar på webben, insamlingsverktyget som används varnar vid felsummeringar eller ologiska svar. Uppgifterna granskas genom olika summeringskontroller och jämförelser mot tidigare lämnade uppgifter. Som ett sista steg makrogranskas materialet. Vid behov genomförs återkontakt med uppgiftslämnarna för kompletteringar och eventuella rättelser. Bearbetningsfel kan förekomma och i viss mån påverka tillförlitligheten då tabellframställningen i vissa fall sker manuellt. SCB granskar emellertid tabellerna för att dessa fel ska minimeras.

Del 2, FoU i företag: Ett stort antal kontroller avseende summeringar, rimlighet och samband mellan variabler har genomförts. Efter att mikrogranskningen är avslutad och imputeringar och andra bearbetningar är avklarade makrogranskas materialet. Eventuella kvarstående fel kan exempelvis vara dubbelrapporteringar där företag har angett samma utgifter

för både utlagd FoU och egen FoU, där summan egentligen endast hör hemma under den ena. Konsekvensen av detta är att den utlagda och den totala FoU:n överskattas, om detta inte fångas upp i granskningsarbetet.

Färdigbearbetade data från FoU i företag vidarebearbetas och samkörs med Tillväxtanalys register över svenska internationella och utländska företag. Från och med referensår 2019 bygger de register som används vid samkörningen på nya datakällor.⁴ Detta påverkar i sin tur denna undersökning och har huvudsakligen resulterat i följande underliggande förändringar jämfört med tidigare år:

- Inget delat ägande ingår, dvs. ägande där ett företag ägs 50 procent via Sverige och 50 procent via utlandet
- Bättre överensstämmelse med den ägarform som eftersträvas att mätas i statistiken vilket ökar sammanvändbarheten av uppgifterna mellan länder
- Färre osäkerhetskällor och färre imputeringar i registren
- Sämre täckning utanför Europa.

Med undantag för sämre täckning utanför Europa är övriga punkter en förbättring. För mer detaljerad information om förändringarna i dessa register se Kvalitetsdeklarationen för *Svenska koncerner med dotterbolag i utlandet 2018* på: www.tillvaxtanalys.se.

2.2.6 Modellantaganden

Då redovisning av resultaten för FoU-utgifter för FoU sker för flera år används fastprisberäkning av utgifterna för att få så jämförbara data som möjligt. Fastprisberäkning är ett sätt att inflationsjustera prisnivåer och rensa bort eventuella prisseffekter som kan påverka utgiftsnivåerna. För fastprisberäkningen används BNP-deflatorer enligt:

$$Deflator = \frac{Nominell\ BNP}{Fastprisjusterad\ BNP} * 100$$

BNP till marknadspris i nominella och fasta priser används och publiceras på www.scb.se/nr0103.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär statistik tas fram.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Undersökningen publiceras 21 månader efter referensårets utgång.

⁴ Från 2018 används det s.k. Euro Group Register (EGR) som underliggande källa till registren. EGR är ett koncernregister som sammanställs av Eurostat och dess medlemsländer. [Database - Statistical business registers - Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&plugin=1) [2023-09-21]

3.2 Frekvens

Statistikens referensår är vartannat ojämnt år. Uppgiftsinsamling sker hösten året efter referensåret. Redovisning sker under hösten efterföljande ojämnt år.

3.3 Punktlighet

Undersökningen avseende 2021 publicerades den 28 september 2023. Publicering sker i enlighet med publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistikuppgifterna publiceras på www.tillvaxtanalys.se.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Primärmaterial till undersökningarna avseende FoU i de största svenska koncernerna 1995–2021 samt de stora utländska koncerner som tidigare varit svenska 2003–2021 finns hos Tillväxtanalys. Dessutom är Tillväxtanalys arkivansvarig för enkäterna till de stora koncernerna liksom för registren över svenska internationella och utländska företag.

4.3 Presentation

Uppgifterna sammanställs av SCB och publiceras av Tillväxtanalys i rapporten *Forskning och utveckling i internationella företag 2021*. Förutom vid SCB och Tillväxtanalys kan uppgifterna som hör till undersökningen komma att användas av forskare och andra som tar fram statistik. Sådan forskning och statistikverksamhet omfattas av statistiksekretess.

Materialet presenteras i tabellform och diagram med kompletterande text i rapporten *Forskning och utveckling i internationella företag 2021* som kan hämtas på Tillväxtanalys webbplats: www.tillvaxtanalys.se.

4.4 Dokumentation

Utöver Kvalitetsdeklarationen dokumenteras undersökningen i Statistikens framställning (STAF). Detaljerad information om statistiken beskrivs i Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus). I rapporten *Forskning och utveckling i internationella företag 2021* finns även dokumentation i avsnittet *Kort om statistiken*.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

En viss förändring av populationen mellan olika undersökningstillfällen på grund av omorganisationer och ägarförändringar kan försvåra jämförbarheten. Jämförelsen mellan åren försvåras genom att koncerner blir utländska och i huvudsak ersatta av koncerner med en mindre omfattande FoU-verksamhet. Däremot har principerna för urval av koncernerna varit desamma.

Undersökningen följer, beträffande variablerna FoU-utgifter, FoU-heltidsekvivalenter och Typ av FoU, de internationella anvisningarna som finns beskrivna i OECD:s s.k. Frascatimanual. Från och med

undersökningsomgången med referensår 2017 används 2015 års upplaga av manualen. FoU-definitionerna är i samband med detta uppdaterade i tydlighetssyfte jämfört med tidigare omgångar, men med bibehållen innebörd. Avsikten är att de alltså ska täcka samma aktiviteter som FoU-definitionerna i tidigare undersökningsomgångar, som utgått från 2002 års upplaga av Frascatimanualen. Trots det finns en risk att införandet av nya definitioner påverkar uppgiftslämnarens tolkning av vilka aktiviteter som ska räknas som FoU och således jämförbarheten över tid.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Uppgifter om FoU-utgifter redovisas även i SCB:s FoU-statistik. Genom OECD:s och Eurostats försorg görs sammanställningar som underlag för jämförelser mellan medlemsländernas FoU-verksamhet. Definitioner som används i FoU-statistiken är definierade enligt Frascatimanualen.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

De målstorheter som redovisas i undersökningen följer de definitioner som anges i OECD:s Frascatimanual, den manual som beskriver hur FoU-statistik definieras och hur den ska samlas in. Jämförbarheten med andra länders FoU-statistik är därför möjlig.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Resultaten är kontrollerade och samstämmiga.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

Uppgifterna som lämnas skyddas enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). När uppgifterna redovisas kan inga enskilda koncerner identifieras. För att underlätta eventuella återkontakter sparas uppgiften om vem som är kontaktperson för undersökningen. Uppgifter om kontaktpersoner lämnas aldrig vidare.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet för frågorna föreligger enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Statistiken regleras även av förordningen (2001:100) om den officiella statistiken och Tillväxtanalys föreskrifter (MTFS 2018:2).

E EU-reglering och internationell rapportering

Undersökningen av internationella koncerner är inte EU-reglerad. Undersökningen Forskning och utveckling i företagssektorn är reglerad enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1197.⁵

F Historik

De koncerner som blev utländska mellan 1999 och 2001 tillhörde verkstads-, kemi- och skogskoncerner. I 1999 års undersökning hade dessa koncerner närmare 900 miljoner kronor i FoU, varav omkring 400 miljoner i Sverige. De då nytillkomna svenska koncernerna hade FoU-utgifter som uppgick till drygt 300 miljoner kronor, varav närmare 130 miljoner kronor i Sverige. Från och med undersökningen avseende år 2005 omfattar undersökningen även tjänstekoncerner och inte bara industrikoncerner.

Enkäten var i stort sett oförändrad under 1993-1997. Undersökningarna avseende 1999-2015 har kompletterats med frågor om hur och varför stora förändringar ägt rum i respektive land. Dessutom fanns en fråga om hur staten kan påverka omfattningen av FoU-verksamheten i Sverige. Från och med undersökningen avseende 2007 har variabeln utbildningsnivå tagits bort. Enkäten var i stort sett oförändrad 2007-2015. Till 2017 års undersökning togs några av de variabler som lades till 1999 bort och ersattes med nya variabler.

Följande variabler utgick efter år 2015:

- förändringar i FoU-verksamheten
- förklaringar till befintlig FoU-verksamhet samt öknings.
- föreslagna åtgärder svenska staten kan vidta för att koncernerna ska bibehålla eller satsa mer på FoU i Sverige.

Sedan år 2017 har de ersatts av variablerna:

- typ av FoU
- gradering av motiv till valet av lokalisering av FoU.

Från 2003 till och med undersökningsomgången gällande 2015 genomfördes ytterligare en delundersökning inom ramen för FoU i internationella företag. En webenkät gick till stora utlandsägda koncerner avseende deras FoU i Sverige. Målpopulationen var där koncerner som tidigare ingått i delundersökning 1, men övergått till utländskt ägande. På grund av att den efterfrågade informationen från delundersökningen i hög grad kan hämtas genom ombearbetningen av SCB:s ordinarie FoU-undersökning om företagssektorn, togs den bort år 2017.

⁵ [Kommissionens genomförandeförordning \(EU\) 2020/1197.](#)

Från undersökningsomgång 2019 används nya underliggande källor för att ta fram register över ägandeskap som i sin tur används för bearbetningen i del 2. För mer information se avsnitt 2.2.5.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Tillväxtanalys
Kontaktinformation	Tillväxtanalys, Markus Lindvert Statistiska centralbyrån, Özlem Tepe
E-post	info@tillvaxtanlys.se
Telefon	010-447 44 00